

5 Stadslab 01102019
 bereikbaarheid
 parkeren &
 openbare ruimte

DE STAD
Stadslab Spuikwartier

Tafel Hendrik Jan Groeneweg

Tafel Bertus de Kock

Tafel Martijn Niehof

Tafel Moniek Klaren

Stadslab Spuikwartier

Stadslab 5

Het Stadslab over bereikbaarheid, parkeren & openbare ruimte vond plaats op 1 oktober 2019 onder de inspirerende leiding van Anneke van Veen. Stichting DE STAD organiseerde het lab in nauwe samenwerking met de gemeente Dordrecht, als vervolg op de vier eerdere sessies die vorig jaar werden gehouden. De gemeente heeft de contouren van het verkeersstructuurplan voor de Spuiboulevard e.o. gepresenteerd, waarna er aan vijf tafels inhoudelijk over is gediscussieerd. De resultaten van Stadslab 5 zijn samengevat in dit boekje.

In de eerste vier Stadslabs werden samen met bewoners bouwstenen verzameld, die van belang zijn voor het omvormen van een kleurloos onaantrekkelijk gebied tussen het Spui en de Singel, tot een aantrekkelijke woonomgeving. In de zomer van 2018 is dit bijzondere participatieproject afgerond met de aanbidding van een boekje* aan de wethouders Sleeking en Burggraaf. De erin opgenomen bouwstenen zijn grotendeels door de gemeente overgenomen in de Gebiedsvisie.

De gemeente heeft Stichting DE STAD dit maal gevraagd om een Stadslab te organiseren over het concept verkeersstructuurplan. Voordat dit plan verder uitgewerkt kan worden, moeten er op verschillende schaalniveau's keuzes worden gemaakt. Gevraagd werd om reacties op de hoofdlijnen van het plan en het benoemen van aandachtspunten en risico's. Natuurlijk werd daarbij de kwaliteit van de openbare ruimte geagendeerd. Het programma van de avond werd samen met de gemeente vormgegeven.

Jelger de Haas, de verkeerskundige van de gemeente, heeft de contouren van het verkeersstructuurplan voor de Spuiboulevard e.o. gepresenteerd.

De belangrijkste punten zijn:

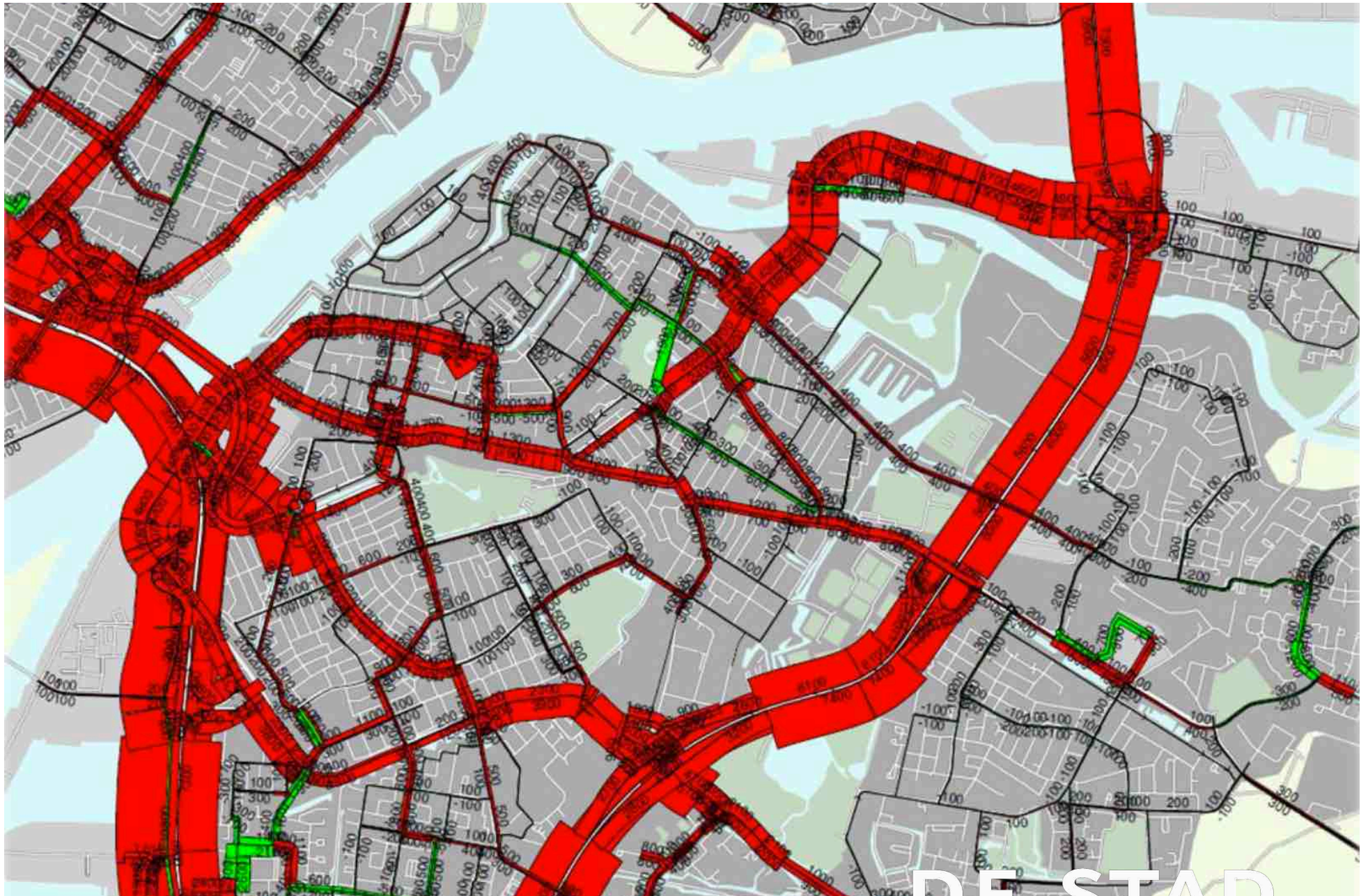
- Het maken van een 'knip' in de Spuiboulevard, met uitzondering van bus- en calamiteitenverkeer;
- Het verbeteren van de verkeersafwikkeling vanaf de A16 door de aanpak van het kruispunt bij de Dokweg;
- Verbetering verkeersafwikkeling Stationsplein/Singel;
- De bouw van een Transferium op de Weeskinderendijk;
- Het omleggen van de busroutes;
- Het verbeteren van de langzaamverkeersroutes;
- Keuze voor een model waarbij sluipverkeer van de N3/A16 wordt voorkomen.

Bijzonder is dat één van de bouwstenen uit het Stadslab Spuikwartier (2018) de optie van een knip in de Spuiboulevard betreft. Hiermee kan gewenste kwaliteit van de leefomgeving worden verbeterd. Verkeerstechnisch gezien blijkt de knip eveneens gewenst. De twee doelstellingen vallen op elkaar.

Dit boekje toont de resultaten van de werksessies. Ter illustratie zijn ook een aantal afbeeldingen overgenomen uit het gepresenteerde plan. De deelnemers waren over de hoofdlijnen erg positief. Er zijn verschillende suggesties en adviezen meegegeven aan de gemeente en er werd zelfs een pluim uitgereikt! Aan het Stadslab hebben 35 personen deelgenomen.

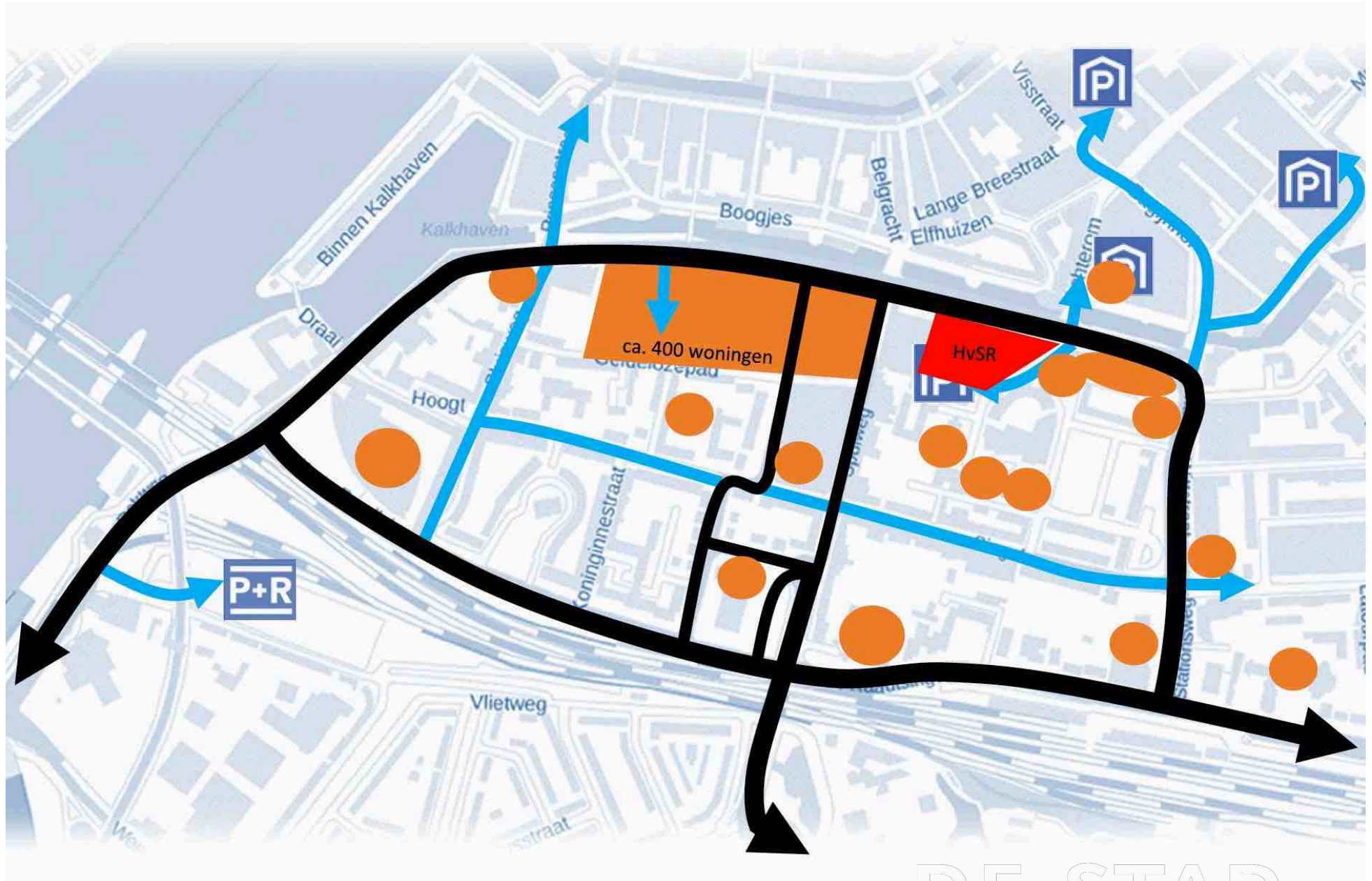
* [Link >> Boekje met resultaten Stadslab 2018 - Stichting DE STAD](#)

Uitgave Stichting DE STAD • Dordrecht • oktober 2019 • stichtingdestad.com

Huidige verkeersintensiteit rondom de binnenstad [uit presentatie gemeente]

DE STAD
Stadslab Spuikwartier

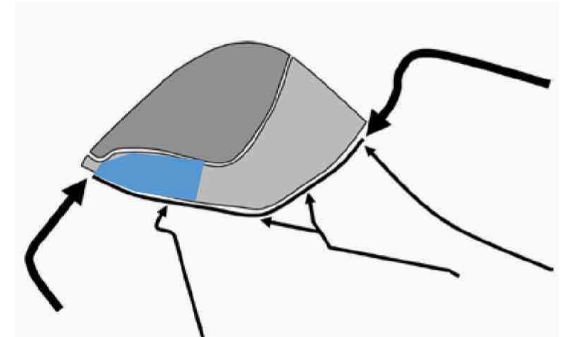
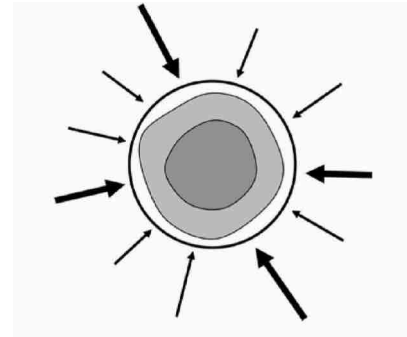

Opgave en gebied Spuiboulevard e.o. [uit presentatie gemeente]

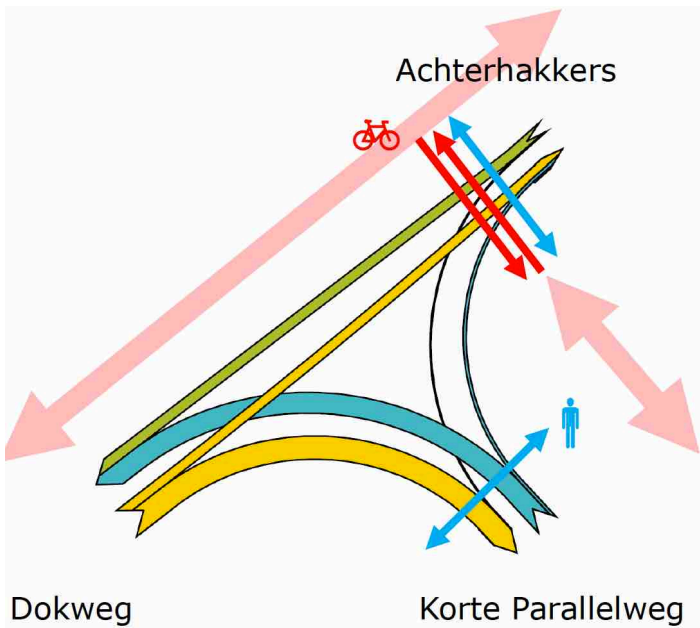
Contouren verkeersstructuurplan Spuiboulevard e.o.
 Hou houden we de binnenstad bereikbaar?

Commissie Grote Projecten 19 juni 2019
 Jelger de Haas

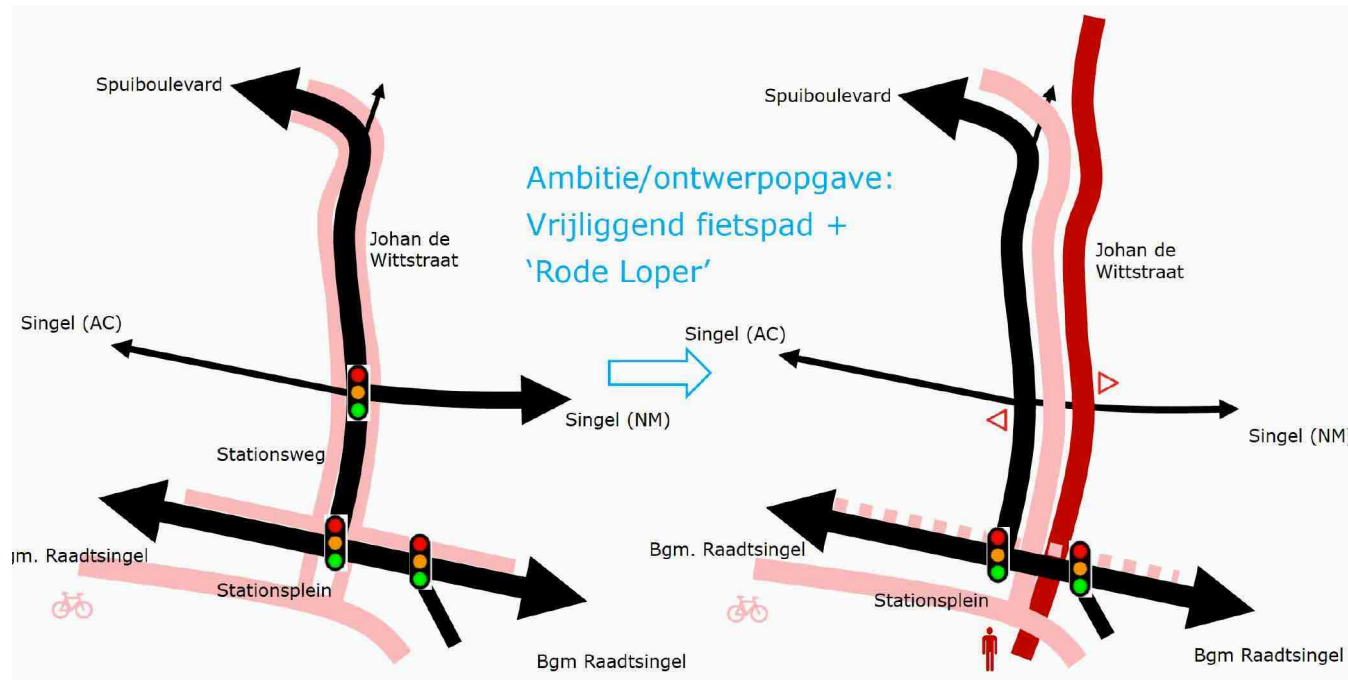

Presentatie gemeente: Contouren verkeersstructuurplan Spuiboulevard e.o.

Centraal gelegen binnenstad (l) en de excentrisch gelegen Dordtse binnenstad

Oplossingsrichting Dokweg [gemeente]

Oplossingsrichting Stationsplein [gemeente]

Stadslab Spuikwartier

Verkeersplan

- Het is een helder en goed onderbouwd verhaal. Met logische keuzes qua afwikkeling van verkeersstromen en keuzes voor parkeerfaciliteiten.
- De knip in de Spuiboulevard creëert mogelijkheden het Spuikwartier tot een aantrekkelijke woonomgeving te ontwikkelen, om de kwaliteit van de Spuiboulevard te verbeteren en om goede verbindingen te maken tussen de oude binnenstad en het Spuikwartier.
- Busdiensten en calamiteitenverkeer blijven gebruik maken van de Spuiboulevard. Zorg ervoor dat de busbaan op de Spuiboulevard geen barrière wordt (vergelijk busbaan Waalkade Nijmegen).
- Verleid de bezoekers te parkeren in het Transferium. Maak een aantrekkelijk gebouw, met een lage prijsstelling en goed en gratis OV, OV fiets en aantrekkelijke fiets- en wandelroutes naar binnenstad en station.
- De Spuiweg als langzaam verkeersroute is een goed plan, dit creëert ook kansen voor de verblijfs- en winkelkwaliteit.
- De Singel kan worden hersteld als ruggengraat van de 19e eeuwse schil met een fraaie vormgeving.
- Maak onderscheid tussen parkeren voor bewoners en bezoekers. Zorg voor garages in de binnenstad specifiek voor de bewoners (bv Visstraat).
- Ontwikkel een stappenplan, waarbij de auto steeds verder de stad uit schuift. Zorg er wel voor dat de auto wel welkom blijft, als gast. Kort. Stimuleer het gebruik van deelauto's.

Combinatie met stadsdistributie centrum lijkt kansrijk

Hoge verblijfskwaliteit en sociale veiligheid [welkom in Dordrecht]

Een van de referenties uit de presentatie van de gemeente

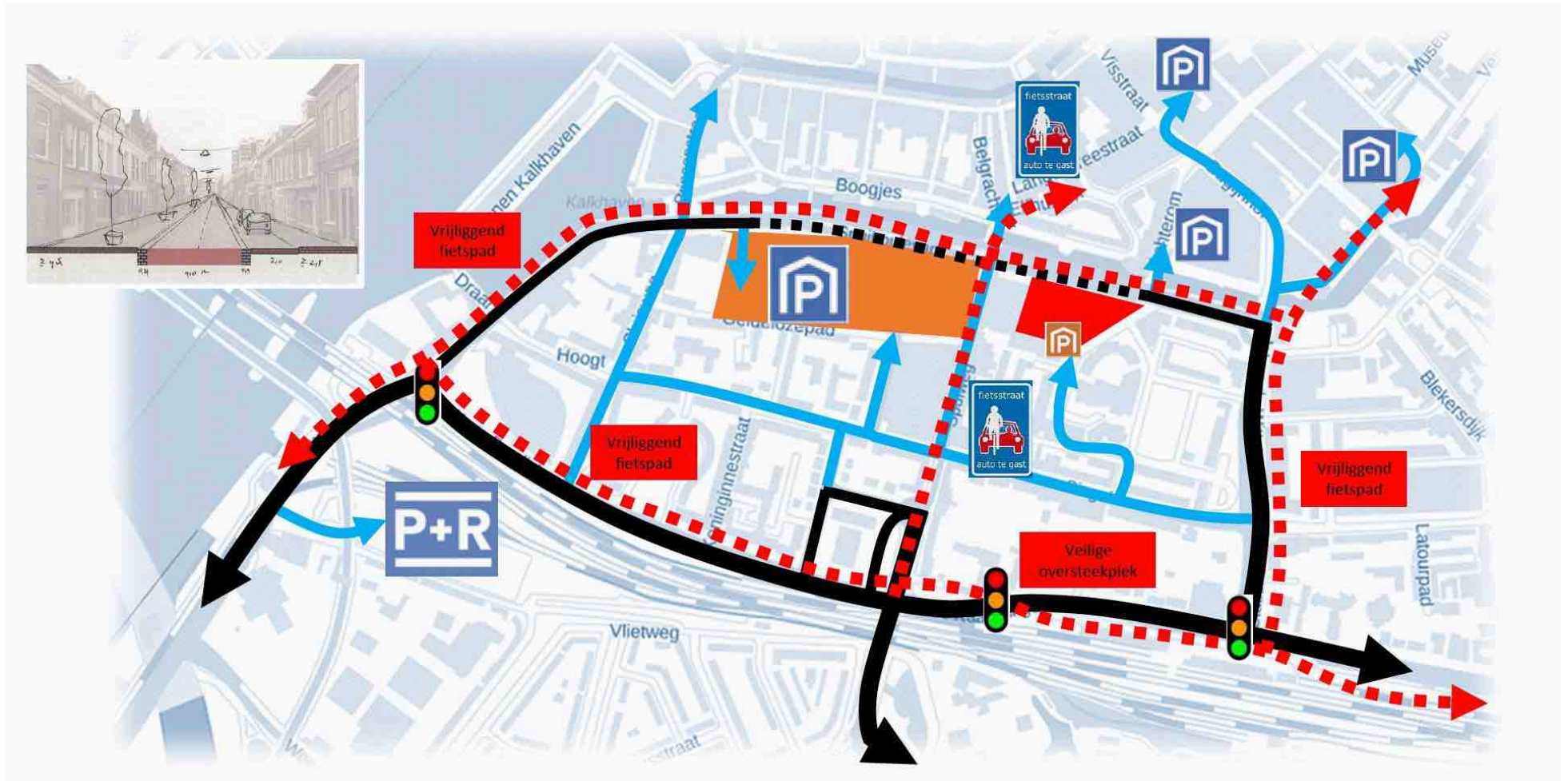
Programma mix

Stadslab Spuikwartier

Transferium

- Een Transferium is een goed idee, het draagt bij aan een goede bereikbaarheid en betere kwaliteit van de binnenstad. Overweeg ook een Transferium in het oostelijk deel van de stad (gezondheidspark/stadion).
- Zorg ervoor dat je je welkom voelt in de stad - dat gevoel begint bij het transferium.
- Maak een multifunctioneel gebouw met een hoge verblijfswaarde.
- De combinatie met elektrische stadsdistributie is een grote kans.
- Mogelijk kan vervoer over water ook hierop aansluiten (waterbus).
- Zorg voor aantrekkelijke langzaam verkeersroutes tussen het Transferium en de binnenstad, oa middels een tunnel door de spoordijk naar de Rozenhof. Ook de nieuwe wijkbewoners van het Maasterras gaan deze gebruiken. Denk aan leenfietsen.

Contour verkeersstructuurplan met ambitie verbetering positie fiets [uit presentatie gemeente]

Langzaam verkeer

- **Maak de bestaande wandel- en fietsroutes inzichtelijk en werk een fijnmazig wandel- en fietsroutenetwerk uit. Dit kan de basis vormen voor de herontwikkeling van het Spuikwartier. Looproutes door het gebied over de Spuihaven naar de binnenstad zijn belangrijk. Een extra brug is nodig.**
- **Maak aantrekkelijke en veilige verbindingen tussen de binnenstad en zuidkant van het spoor voor voetgangers en fietsers: vernieuw de Krispijntunnel, inclusief aansluitingen. Maak het aantrekkelijk en sociaal veilig. Misschien kan het een fiets/voetgangersroute worden. Werk aan een goede verbinding tussen Weizigpark en de Johan de Wittstraat.**
- **Maak mooie looproutes van het station via het Beverwijksplein naar het Huis van Stad en Regio, maar ook vanaf de Rozenhof via de Singel naar de binnenstad.**
- **Ontwikkel een fietsroute vanaf de Zwijndrechtse brug langs het spoor en transferium Weeskinderendijk, tot aan het station Dordrecht.**
- **Overweeg een ventweg met fietsstraat langs de Burgemeester de Raadsingel, vergelijkbaar met het nieuwe profiel van de Oranjelaan.**
- **De faciliteiten voor het parkeren van fietsen moet beter.**

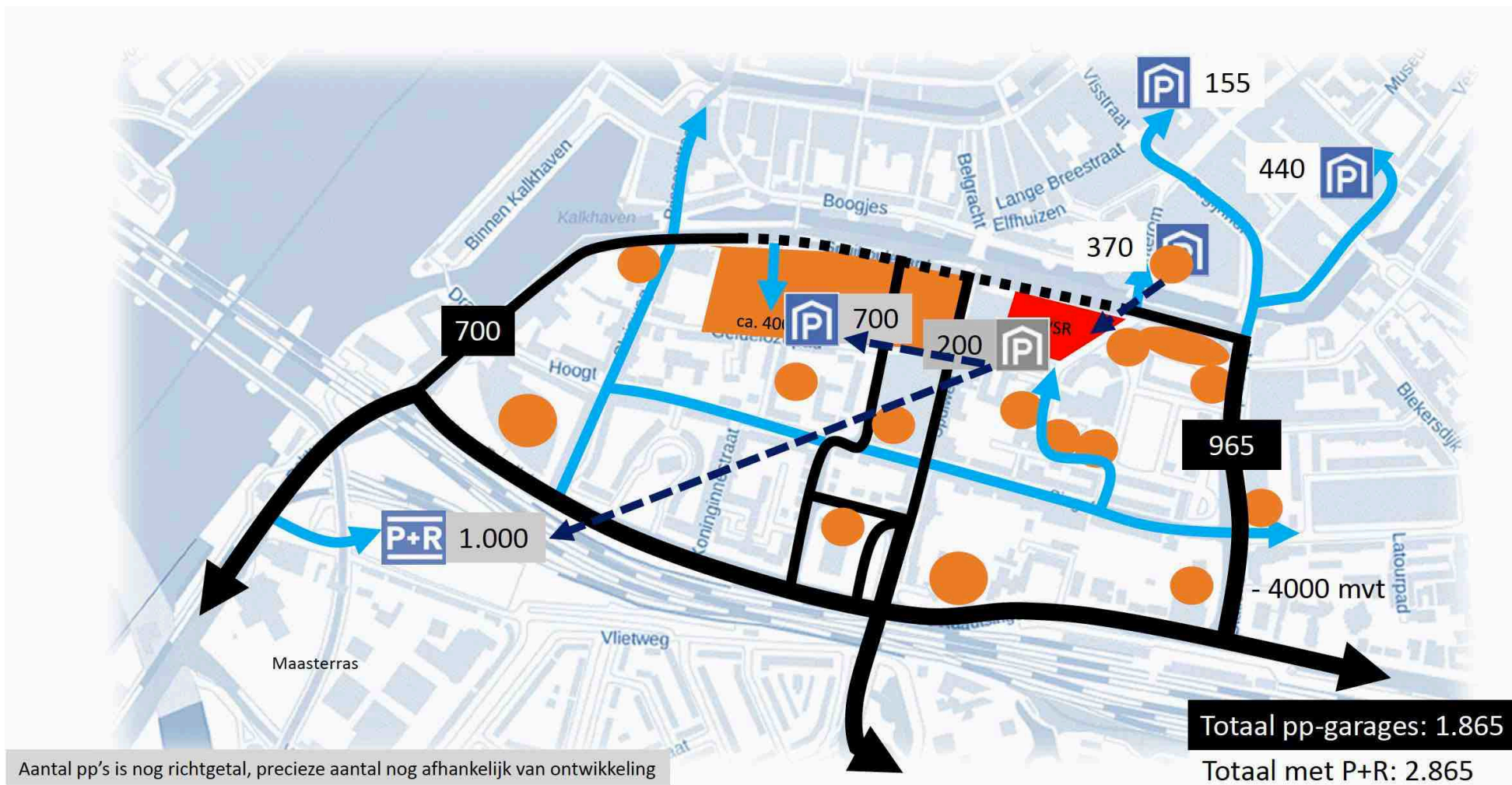

Maquette Spuikwartier met Spuiboulevard

DE STAD
Stadslab Spuikwartier

Openbare ruimte

- De hoofdlijnen van het Verkeersstructuurplan maken het mogelijk de binnenstraten in het Spuikwartier een goede verblijfskwaliteit te geven (groen, spelen, fietsen, wandelen, ontmoeten).
- Een strikte scheiding tussen verkeersstromen is niet altijd de juiste oplossing. De Spuiweg is een voorbeeld van een specifiek bedacht profiel voor fietsers en auto's/bussen naar de binnenstad, is niet bedacht vanuit een integrale inrichting en beleving.
- Ontwerp de profielen integraal: met veel groen, klimaatadaptatief. Gericht op een aantrekkelijke woonomgeving. Benut historische profielen en geografische informatie (oude kreken, watergangen).
- De Spui-oever wordt een aantrekkelijke groenzone. Hiermee kan de binnenstad een veel groenere entree krijgen, met kansen voor ontmoeting nabij de bruggen.
- Werk aan de ruimtelijke kwaliteit, met leefstraten, pleinen en parken. Het Stationsplein moet levendiger. De gevels die grenzen aan de openbare ruimte zijn belangrijk voor de levendigheid.
- De Spuiboulevard is een mooie ontwerpogave, houd rekening met bezonning. Voeg functies toe, voordeuren, kunst, instellingen, een plek waar je een rondje kunt maken, maak er een promenade van.
- Zorg ervoor dat (b.v. bij de aanleg van de rode loper) alle bestaande bomen behouden blijven. Maak van de Johan de Wittstraat een statige laan.
- Zet grote hoge potten met bomen op plekken waar je problemen hebt met bestaande infra. Het Achterom zou daar bijvoorbeeld erg van opknappen.

En verder ...

- **Waarom zo vasthouden aan bepaalde vervoerswijzen? Waarom niet werken aan verschuiving autoverkeer-> OV/fiets? In combinatie met goede wandelroutes.**
- **Redeneer niet alleen vanuit de bezoeker aan de stad. Hoe kom je als binnenstadbewoner nog snel weg? De bewoners moeten verleid worden en niet gefrustreerd. Zorg voor een leefbare stad met voldoende doorstroomcapaciteit.**
- **Kan een stad als Dordrecht het wel aan wanneer er zoveel meer woningen worden gebouwd?**
- **Zorg dat je met goede PR laat weten dat je de bereikbaarheid en kwaliteit van je stad gaat verbeteren, anders maak je een valse start (voorkom negatieve verhalen).**
- **De aanpak middels een Stadslabs en Spuisafari scheidt op een zeer positieve manier draagvlak.**

DE STAD
Stadslab Spuikwartier

Presentatie van de resultaten van de gesprekken aan de vier tafels

Colofon

Organisatie

Organisatie door Stichting DE STAD

Anneke van Veen, adviseur kwaliteit leefomgeving

[organisatie/moderator/verslag Stadslab]

Hendrik Jan Groeneweg, architect

[organisatie/begeleiding labs/verslag Stadslab]

Moniek Klaren, stedenbouwkundige

[organisatie/begeleiding labs/verslag Stadslab]

Bertus de Kock, architect

[organisatie/begeleiding labs/fotografie/verslag Stadslab/layout boekje]

Marijn Niehof, stedenbouwkundige

[begeleiding labs/verslag Stadslab]

Evelyn Jansen, filmmaker/kunstenaar

[getoonde film van presentatie Marc Verheijen]

Nicky van der Kooij, architect

[ondersteuning organisatie]

Contactpersonen en inleiders gemeente Dordrecht

Walter van Beers, projectleider verkeer en RO

Willem Zwama, senior Projectmanager Gebiedsontwikkeling

Jelger de Haas, verkeerskundige

Frank Sieuwerts, opdrachtgever Huis van Stad en Regio

Thea van Biemen, procesmanager Huis van Stad en Regio

Ivana Stuurman, projectsecretaris

Lineke Schouwstra, communicatie expert en change manager

Deelnemers Stadslab 5

Tafel Moniek Klaren

Frank Sieuwerts

Coby van Schieveen

Louke van der Bijl

Bill Hermsen

Walter van Beers

Bart van Aanholt

William Nederpelt

Tafel Hendrik Jan Groeneweg

Robert Nagtegaal

Chico Leufkens

Marion van Hellenberg

Schindler Meijer

Willem Zwama

Lineke Schouwstra

Ton van Dijk

Ineke Nobelen

Tafel Bertus de Kock

Bert Visser

Gerko van Nes

Theo Oostenrijk

Nicky van der Kooij

Willem van Driel

Jelger de Haas

Ivana Stuurman

Peter van Zwet

Tafel Martijn Niehof

Evelyn Jansen

Jacqueline Henkes

Leo Damen

Ab Hellinga

Casper Langendoen

Peter Paul van Kleij

Jeroen van der Stel

Thea van Biemen

Met dank aan de vrijwillige inzet van deze bewoners, ondernemers en deskundige ontwerpers uit Dordrecht met een groot hart voor de stad!

Uitgave Stichting DE STAD • Dordrecht • oktober 2019 • stichtingdestad.com

DE STAD
Stadslab Spuikwartier

Presentatie van de resultaten van de gesprekken aan de vier tafels

DE STAD Stadslab Spuikwartier

Wethouders Maarten Burggraaf en Piet Sleeking ontvingen op 21 juni 2018 het eerste presentatieboekje

Stichting DE STAD is het Architectuurcentrum Dordrecht en zet zich in voor de kwaliteit van de architectuur en de openbare ruimte in Dordrecht. Zij doet dit door het organiseren van discussieavonden, manifestaties, lezingen, excursies, films, tentoonstellingen, previews, stadslabs en de jaarlijkse Dag van de Architectuur

DE STAD

Stadslab Spuikwartier